

GODINA XII

SARAJEVO, 29.08.2025.

BROJ 2

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA DISTRIBUTIVNE TRGOVINE U BIH, II KVARTAL 2025.

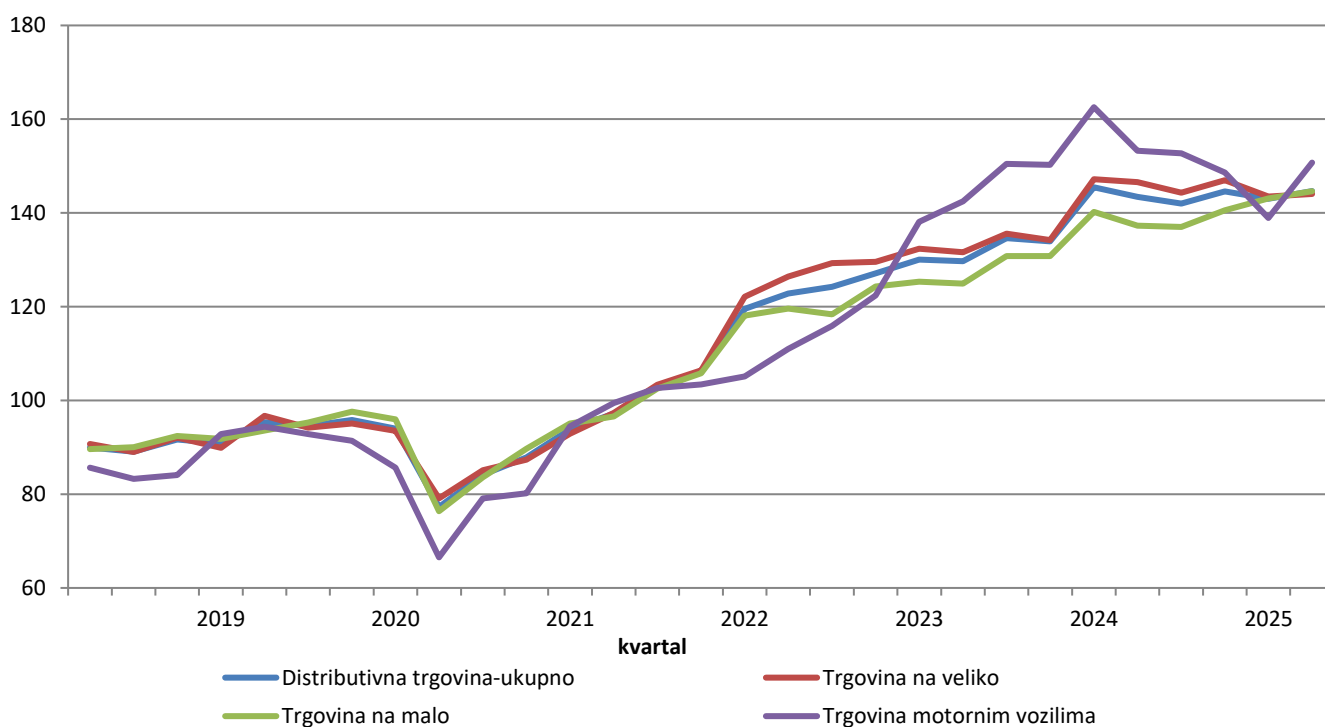
Ukupan desezonirani promet distributivne trgovine u drugom kvartalu 2025. godine u BiH ostvario je rast u iznosu od 1,1% u odnosu na prvi kvartal 2025. godine. Rast prometa ostvaren je u oblasti trgovini na veliko i malo motornim vozilima i motociklima u iznosu od 8,5%, trgovini na veliko u iznosu od 0,4% i u trgovini na malo u iznosu od 1,1%.

Najveći rast prometa ostvaren je u djelatnosti trgovina motornim gorivima u iznosu od 9,5%, dok je najveći pad prometa zabilježen u djelatnosti trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala u iznosu od 14,4%.

Indeks prometa distributivne trgovine u BiH u drugom kvartalu 2025. godine ostvario je rast od 44,7% u odnosu na baznu (2021.) godinu. Rast indeksa prometa ostvaren je u trgovini na veliko i malo motornim vozilima i motociklima za 50,7%, trgovini na veliko za 44,0%, te u trgovini na malo za 44,6% u odnosu na baznu (2021.) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

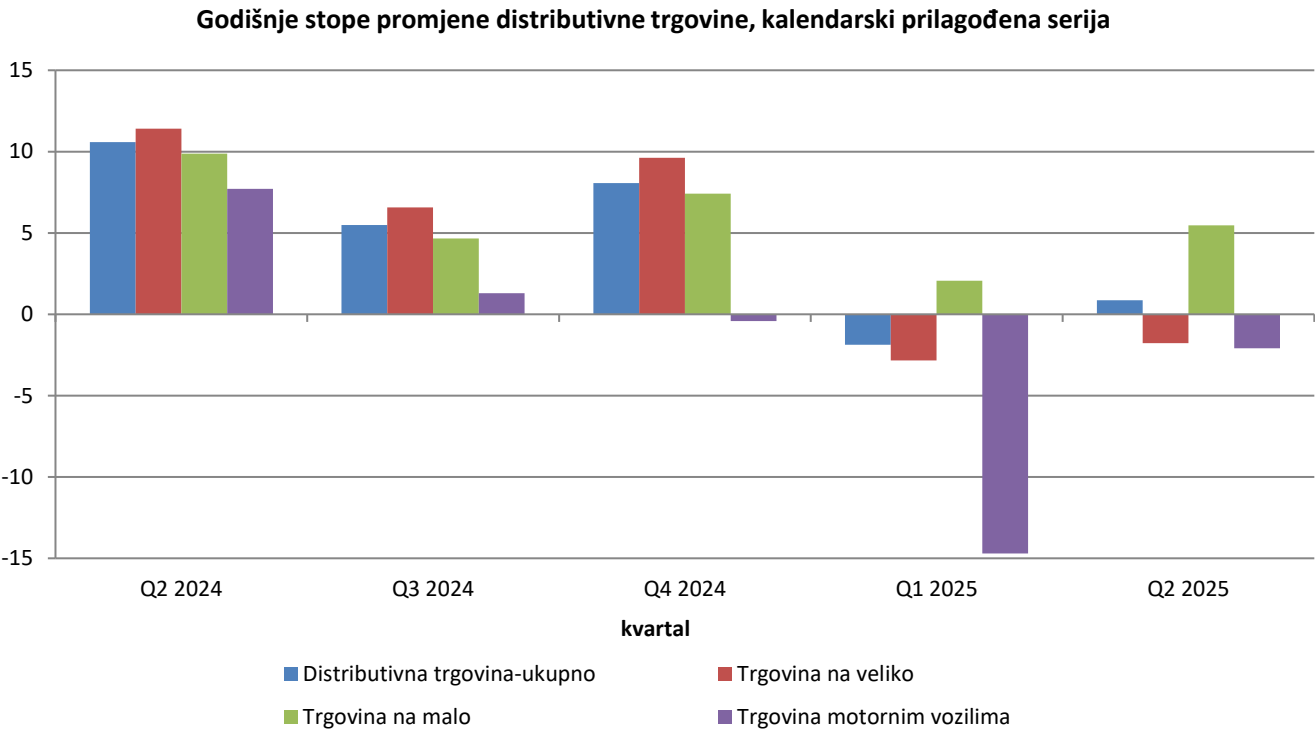
Indeksi prometa distributivne trgovine, desezonirana serija BiH, 2021=100

Ukupan promet distributivne trgovine u BiH, kalendarski prilagođen, u drugom kvartalu 2025. godine ostvario je rast u iznosu od 0,9% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Rast prometa ostvaren je u trgovini na malo u iznosu od 5,5%, dok je pad zabilježen u trgovini na veliko i malo motornim vozilima i motociklima u iznosu od 2,1% i u trgovini na veliko u iznosu od 1,8%.

Najveći rast prometa ostvaren je u djelatnosti trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama u iznosu od 9,9%, dok je najveći pad prometa zabilježen u djelatnosti trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala u iznosu od 25,3%.

Dati podaci su kalendarski prilagođeni.

U strukturi ostvarenog prometa ukupne trgovine (izvorni, neprilagođeni podaci) u drugom kvartalu 2025. godine najveće učešće ostvareno je u trgovini na veliko (54,9%), potom slijede trgovina na malo (38,5%) te trgovina i održavanje motornih vozila i motocikala (6,6%).

Tabela 1: Osnovni nominalni pokazatelji prometa distributivne trgovine u BiH

Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	sezonski prilagođeni podaci				kalendarski prilagođeni podaci		
	II 2025	I 2025	II 2025	II 2025	II 2025	I 2025	IV 2024
	I 2025	IV 2024	ø2024	ø2021	II 2024	I 2024	IV 2023
Distributivna trgovina -ukupno	1,1	-1,1	0,6	44,7	0,9	-1,9	8,1
Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima	8,5	-6,6	-2,3	50,7	-2,1	-14,7	-0,4
Trgovina na veliko	0,4	-2,4	-1,5	44,0	-1,8	-2,8	9,6
Trgovina na malo	1,1	1,8	4,2	44,6	5,5	2,1	7,4

*podaci za prethodni period su revidirani

Tabela 2: Kvartalne stope promjene prometa distributivne trgovine izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	<u>II 2024</u> I 2024	<u>III 2024</u> II 2024	<u>IV 2024</u> III 2024	<u>I 2025</u> IV 2024	<u>II 2025</u> I 2025
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	-1,4	-1,0	1,8	-1,1	1,1
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	-5,7	-0,4	-2,7	-6,6	8,5
45.1	Trgovina motornim vozilima	-2,7	-2,1	-3,4	-9,9	9,5
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	-17,8	13,8	-11,7	-10,4	-0,4
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	-8,0	0,3	0,1	-1,6	9,2
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	4,2	-13,8	-4,6	4,3	-14,4
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	-0,4	-1,6	1,9	-2,4	0,4
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	-5,9	15,5	-4,6	-0,5	-1,2
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	4,4	3,7	0,3	-3,7	-2,1
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	10,5	-1,3	-1,8	-3,4	2,0
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	-1,2	-1,3	-3,3	-4,0	1,9
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	-2,9	5,5	3,2	-9,6	6,2
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	-8,5	-10,8	12,6	-20,3	-5,6
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	-2,8	-2,8	3,5	7,0	-2,4
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	-7,1	-2,4	9,0	-16,9	4,8
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	-2,1	-0,2	2,6	1,8	1,1
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	-2,7	-3,4	0,8	12,9	-0,1
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	-1,9	0,8	3,2	-1,5	1,5

* *desezonirani podaci** *podaci za prethodni period su revidirani*

Tabela 3: Godišnje stope promjene prometa distributivne trgovine izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	<u>III 2024</u> III 2023	<u>IV 2024</u> IV 2023	<u>I 2025</u> I 2024	<u>II 2025</u> II 2024	<u>I-II 2025</u> I-II 2024
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	5,5	8,1	-1,9	0,9	-0,4
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	1,3	-0,4	-14,7	-2,1	-8,1
45.1	Trgovina motornim vozilima	-1,0	-4,3	-17,1	-6,6	-11,5
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	-18,8	-23,3	-26,1	-10,5	-18,4
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	11,2	9,4	-9,1	7,8	-0,3
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	-12,1	-10,4	-4,5	-25,3	-18,6
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	6,6	9,6	-2,8	-1,8	-2,3
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	93,4	62,0	3,2	8,4	6,0
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	35,1	25,5	0,8	-6,2	-2,7
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	20,7	19,1	3,5	-4,4	-1,0
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	9,1	-1,6	-10,4	-6,6	-8,4
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	21,2	19,1	-7,3	5,3	-1,0
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	-15,7	34,0	-26,7	-25,0	-25,8
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	-4,1	1,9	5,0	5,1	5,1
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	1,8	13,5	-18,2	-7,5	-12,8
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	4,7	7,4	2,1	5,5	3,9
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	-7,7	2,1	7,0	9,9	8,6
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	9,2	9,1	0,6	4,1	2,4

*kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodni period su revidirani

Tabela 4: Kvartalna serija nominalnih indeksa prometa distributivne trgovine, 2021=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2024			2025	
		II	III	IV	I	II
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	143,4	142,0	144,6	143,0	144,7
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	153,3	152,7	148,6	138,9	150,7
45.1	Trgovina motornim vozilima	157,8	154,6	149,3	134,6	147,4
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	140,7	160,2	141,5	126,8	126,2
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	147,4	147,8	147,9	145,6	159,0
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	256,3	221,0	210,8	220,0	188,2
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	146,6	144,3	147,0	143,5	144,0
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	168,3	194,5	185,5	184,6	182,4
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	115,7	119,9	120,3	115,8	113,4
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	165,8	163,7	160,9	155,3	158,5
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	149,5	147,6	142,7	137,0	139,7
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	128,3	135,4	139,7	126,2	134,0
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	170,9	152,3	171,5	136,7	129,0
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	139,9	136,1	140,8	150,7	147,1
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	132,9	129,7	141,4	117,5	123,2
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	137,3	137,0	140,6	143,1	144,6
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	128,0	123,7	124,7	140,8	140,6
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	140,4	141,5	146,0	143,9	146,0

* *desezonirani podaci** *podaci za prethodni period su revidirani*

Tabela 5: Nominalni pokazatelji prometa distributivne trgovine - izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	stope promjene			indeksi prometa 2021=100				
		$\frac{II\ 2025}{I\ 2025}$	$\frac{II\ 2025}{II\ 2024}$	$\frac{II\ 2025}{\varnothing 2024}$	II 2024	III 2024	IV 2024	I 2025	II 2025
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	16,8	1,3	1,8	144,1	153,4	148,4	125,0	146,0
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	27,9	-2,0	0,6	157,6	156,9	158,0	120,7	154,4
45.1	Trgovina motornim vozilima	28,3	-6,6	2,0	170,1	157,3	146,3	123,8	158,9
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	19,9	-10,5	-18,5	138,6	184,2	146,1	103,5	124,0
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	27,7	7,8	1,5	140,9	150,3	176,7	118,9	151,9
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	63,2	-19,2	16,5	302,1	250,0	130,8	149,7	244,3
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	14,4	-1,8	-0,7	147,6	155,0	150,9	126,7	145,0
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	25,6	8,4	4,7	176,0	215,8	189,8	152,0	190,8
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	-7,0	-6,2	-1,5	123,9	110,4	113,9	125,1	116,3
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	21,5	-4,4	0,5	168,2	181,1	162,9	132,3	160,8
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	10,1	-6,6	-9,1	143,4	152,8	157,8	121,7	134,0
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	11,1	5,3	-8,2	117,6	134,7	166,9	111,4	123,8
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	9,7	-25,0	-21,5	178,4	163,5	173,8	122,0	133,8
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	12,4	5,1	8,4	143,9	148,2	138,1	134,5	151,3
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	16,0	-7,5	-10,9	131,4	136,3	150,0	104,8	121,6
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	18,7	6,7	5,7	136,9	150,6	143,1	123,1	146,1
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	19,0	9,9	11,8	128,2	139,1	126,0	118,4	140,9
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	18,6	5,6	3,9	139,9	154,6	149,0	124,7	147,8

*podaci za prethodni period su revidirani

Prilog: Izvod iz Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala
45.1	Trgovina motornim vozilima
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima
47.1	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama
47.2	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama
47.6	Trgovina na malo proizvodima za klaturu i rekreaciju u specijaliziranim prodavnicama
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavnicama
47.8	Trgovina na malo na štandovima i tržnicama
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj istraživanja

Statistika trgovine i ostalih usluga zauzima važno mjesto u nacionalnoj ekonomiji i tokom posljednjih decenija sve više dobija na značaju. Razlog tome jeste činjenica da je veliki broj poslovnih subjekata registrovanih u trgovinskim i uslužnim djelatnostima, te njihov promet ima značajno učešće u ukupno ostvarenom prometu u zemlji.

Statistika distributivne trgovine primarno ima za cilj da pruži blagovremene informacije o promjeni nivoa ostvarenog prometa ali i drugim relevantnim pokazateljima. Indeks prometa distributivne trgovine jedan je od ključnih pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje koji pomaže organima državne uprave i preduzećima iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Primjenjuje se i za procjenu rezultata sektora trgovine, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa. Metodologija istraživanja distributivne trgovine je harmonizirana sa onom koja je propisana novom Regulativom (EU) br. 2019/2152 Evropskog parlamenta i Vijeća o evropskim poslovnim statistikama i Implementirajućim aktom br. 2020/1197 (u daljnjem tekstu EBS regulativa) kao i preporukama Eurostata za kratkoročne poslovne statistike.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravna lica koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani da obavljaju djelatnost trgovine (područje G - KD BiH 2010) te su u manjoj mjeri zastupljeni poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani u drugim djelatnostima (industrija, građevinarstvo, ugostiteljstvo, itd.), ali ostvaruju značajan promet u trgovinskim djelatnostima. Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine-KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Evropskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Istraživanjem nisu obuhvaćeni preduzetnici.

Uzorak

Za provođenje istraživanja distributivne trgovine u BiH koristi se kombinovani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema klasi finansijskog podatka (finansijski izvještaj za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblasti 45, 46 i 47 - KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak distributivne trgovine za 2025. godinu reprezentativan je na nivou Bosne i Hercegovine, kao i na nivoima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja učestvuju zvanične statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla posmatranja je promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je u skladu sa EBS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od izvještajnih jedinica, putem obrasca M KPS TRG 02, predstavljaju osnovu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više nivoe (oblast, područje ili specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

Kompilacija indeksa

Indeks prometa distributivne trgovine iskazuju se u nominalnim vrijednostima i računa se u odnosu na baznu (2021.) godinu. Regulativom (EU) broj 2019/2152 propisana je primjena bazne godine (2021.) od januara 2024. u zemljama članicama EU. Indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen uticaj promjene cijena).

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

Obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su su podaci prilagođeni za uticaj sezone i kalendarske dane. Podaci koji se upoređuju sa podacima iz prethodnog perioda se, prema preporukama Eurostata, prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku. Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za uticaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog perioda prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utiču na posmatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.1) metodom TRAMO-SEATS na izvornim kvartalnim serijama podataka u skladu sa smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od 2014. godine u redovnoj kvartalnoj dinamici publikuju u formi saopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prezentacija i interpretacija indeksa usklađena je s onima koje su propisane EBS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa distributivne trgovine BiH sa indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovna saopćenja distributivne trgovine objavljuju se u kvartalnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni kvartal (t-1) revidiraju u skladu sa novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarne podataka. U saopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovnim kvartalnim saopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturisani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini tokom referentnog perioda trećim licima i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakovanje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Distributivna trgovina uključuje sve oblike trgovinskih aktivnosti, od nabavke robe od proizvođača do isporuke robe krajnjem potrošaču na domaćem tržištu. Ona obuhvata: trgovinu na veliko za vlastiti račun, posredovanje u trgovini na veliko, trgovinu na malo i popravke motornih vozila i motocikla, te trgovinu predmetima za ličnu upotrebu ili upotrebu u domaćinstvu.

Trgovina na veliko je aktivnost kupovine i preprodaje robe industrijskim, trgovačkim, profesionalnim korisnicima i ustanovama i drugim poslovnim subjektima koji se bave trgovinom na veliko ili na malo. Također, uključuje i tranzitni promet robe (prodaja robe koja se po nalogu prodavača direktno isporučuje kupcu bez prethodnog uskladištenja kod prodavača).

Trgovina na malo obuhvata aktivnosti prodaje roba krajnjim potrošačima, odnosno stanovništvu (za ličnu potrošnju ili za upotrebu u domaćinstvu).

Skraćenice

EU- Evropska unija

Eurostat- Statistički ured Evropske unije

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Alen Bajramović, šef Odsjeka za uslužne statistike

Vesna Čužić, direktorica

Saopćenje pripremili: Alen Bajramović i Maja Hadži-Stojanov

Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.